

Kansenmakers. Vandaag en morgen.

Verkiezingsprogramma

D66 Roermond

2022 – 2026

Dit is de versie zonder achtergrondkleuren en met grotere letters

D66

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	2
2. Voorwoord Sigrid Kaag	7
3. Inleiding.....	8
4. Kansengelijkheid: Een gelijke kans voor iedereen in Roermond	10
4.1. Armoede bestrijden	10
4.2. Preventie bij schuldhulpbeleid	11
4.3. Toeslagenaffaire	11
4.4. Voorkomen herhaling	11
4.5. Betrokkenheid	11
4.6. Bijzondere momenten.....	11
4.7. Coördineren aanbod	11
4.8. Geletterdheid bevorderen.....	11
4.9. Centrale rol bibliotheek Bibliorura.....	12
4.10. Toegankelijke taal.....	12
4.11. Betere leesbaarheid gemeentelijke stukken	12
4.12. Nederlandse taal.....	12
4.13. Drempels wegnemen bij inburgering	12
4.14. LHBTI+	12
4.15. Gemeentelijke formulieren	12
4.16. Islamitische begraafplaats.....	12
4.17. Huisvesting nieuwkomers en arbeidsmigranten.....	13
4.18. Diversiteit en gemeentelijke organisatie.....	13
5. Duurzaamheid: Op weg naar klimaatkoploper van Limburg	13
5.1. Schone energie	14
5.2. Energiebesparing woningen	14
5.3. Woningcorporaties	14
5.4. Energieverbruik kantoren.....	14
5.5. Eigen energie opwekken	14
5.6. Circulaire economie verder ontwikkelen.....	15
5.7. Huishoudelijk afval	15
5.8. Afvalreductie	15
5.9. Afval.....	15
5.10. Pakketbezorging	15
5.11. Andere beleidsplannen en duurzaamheid.....	15
5.12. Meer bomen.....	15
5.13. Groen in de stad	16

5.14.	Waterregulering	16
5.15.	Prettige leefomgeving.....	16
5.16.	Educatie	16
5.17.	Natuur.....	16
5.18.	Schone lucht.....	17
5.19.	Houtstook	17
5.20.	Groene daken	17
5.21.	Biodiversiteit	17
5.22.	Kleine accenten	17
5.23.	Hoogwater.....	17
6.	<i>Cultuur: de verbindende factor voor iedereen</i>	19
6.1.	Cultuur, tijd voor een volgende stap	19
6.2.	Ruimte voor “nieuw”	19
6.3.	Roermond cultuurstad	20
6.4.	Cultureel erfgoed	20
6.5.	Archeoroute Limburg	20
6.6.	Kleine monumenten	20
6.7.	Kunst in de openbare ruimte.....	20
6.8.	Bereikbaarheid	21
6.9.	Structurele aanpak monumenten	21
6.10.	Het gaat niet om cultuur alleen	21
6.11.	Combinatie met ander bezoek.....	21
6.12.	Evenementen	21
7.	<i>Een economie die is gericht op de lange termijn en die eerlijk verdeelt.....</i>	22
7.1.	Ruimte om te ondernemen	22
7.2.	Meer ruimte door minder regels	22
7.3.	Track & Trace.....	23
7.4.	Omgevingswet.....	23
7.5.	Openingstijden en blurring.....	23
7.6.	Aantrekkelijke winkel- en uitgaansgebieden.....	23
7.7.	Ruimte voor innovatie	23
7.8.	Kennis-driehoek.....	24
7.9.	Gemeente koopt duurzaam in	24
7.10.	Eerlijke kans op werk voor iedereen	24
7.11.	Grensgebieden	24
7.12.	Stage- en leerwerkplaatsen	24
7.13.	Bijstandsuitkering en opleiding	24

7.14.	De gemeentelijke regeldruk verminderen.....	25
8.	<i>Ruimte en wonen</i>	26
8.1.	Wooncrisis.....	26
8.2.	Omgevingsvisie.....	27
8.3.	Inbreiding / uitbreiding.....	27
8.4.	Gemengde en diverse wijken	27
8.5.	Middenhuur	27
8.6.	Wijkcentra.....	27
8.7.	Zelfbewoningsplicht.....	27
8.8.	Eigen, individuele planontwikkeling	27
8.9.	Starters	27
8.10.	Woningcorporaties	28
9.	<i>Onderwijskansen voor iedereen.....</i>	29
9.1.	Onderwijs is niet alleen ‘school’	29
9.2.	Onderwijshuisvesting.....	29
9.3.	Onderwijs, onderdeel van de samenleving.....	29
9.4.	Vroegtijdige schoolverlaters.....	30
9.5.	Voorschoolse educatie	30
9.6.	Vernieuwend onderwijs	30
9.7.	Hoger onderwijs	30
9.8.	Studentenstad	30
10.	<i>Gezond Roermond met spelen, bewegen en sporten.....</i>	31
10.1.	Sportaccommodaties	31
10.2.	Sport en bewegen in de openbare ruimte.....	31
10.3.	Bewegen en spelen	32
10.4.	Iedereen.....	32
10.5.	Doelgroepen.....	32
10.6.	Gezonde jeugd.....	32
10.7.	Actief blijven voorlichten	32
10.8.	Faciliteren	32
10.9.	Rookvrije samenleving	33
10.10.	Park & Bike.....	33
10.11.	Wandelaars: toeristische doelgroep	33
10.12.	Mountainbikers	33
11.	<i>Een Roermond dat veilig is én veiliger voelt</i>	33
11.1.	Schone en goed onderhouden openbare ruimte	34
11.2.	Onveilige plekken in kaart brengen	34

11.3.	Reguleren softdrugs.....	34
11.4.	Gedegen en toekomstbestendig coffeeshopbeleid.....	34
11.5.	BOA's	34
12.	Een zorgzaam Roermond: maatwerk en keuzevrijheid.....	35
12.1.	Eigen regie.....	35
12.2.	Daadwerkelijke effecten staan centraal.....	35
12.3.	Positieve gezondheid	35
12.4.	Ontschotten in denken en doen	36
12.5.	Oorzaken aanpakken	36
12.6.	Sociale cohesie in wijken.....	36
12.7.	Onveilige thuissituatie	36
13.	Verkeer en actieve mobiliteit	37
13.1.	De fiets.....	37
13.2.	Gratis fietsenstallingen	37
13.3.	30 km zones en fietsstraten.....	37
13.4.	Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties.....	38
13.5.	Elektrische fietsen.....	38
13.6.	Deelauto's en deelfietsen.....	38
13.7.	Parkeernormen bij nieuwe projecten	38
13.8.	Spoorverbindingen	38
14.	Bestuur en samenleving.....	39
14.1.	Informatiedoolhof	39
14.2.	Voor en met de Roermondse samenleving.....	40
14.3.	Voor en met de Roermondse samenleving.....	40
14.4.	Experimenteren met democratische vernieuwing	40
14.5.	Inwoners worden serieus genomen bij inspraak	40
14.6.	Verwachtingenmanagement	40
14.7.	Lokaal referendum.....	40
14.8.	Informele klachtenbehandeling aanmoedigen	40
14.9.	Meer ruimte wijkbewoners besteding budget wijk	40
14.10.	Vrijwilligers	41
14.11.	Goede en laagdrempelige informatie.....	41
14.12.	Goede en heldere informatie vanuit college, heldere taakverdeling raad en college	41
14.13.	Sterkere onafhankelijke journalistiek	41
14.14.	Bescherming van de democratische rechtsstaat.....	41
14.15.	Discriminatie is onacceptabel	41
14.16.	Mensenrechten zijn ook het fundament onder de Roermondse samenleving	42

14.17.	Privacy	42
15.	Goed bestuur.....	43
15.1.	Gemeenteraad.....	43
15.2.	Moderniseren van Raad- en commissiestelsel.....	43
15.3.	College	44
15.4.	Organisatie	44
15.5.	Een coalitieakkoord met een mix van hoofdlijnen en praktische doelstellingen	44
15.6.	Transparant en communicatief.....	44
15.7.	Financiën en Planning & Control-cyclus	44
15.8.	Financieringsbronnen	45
16.	Colofon.....	46
16.1.	Eindredactie	46
16.2.	Fotografie.....	46
16.3.	Contact.....	46

Voorwoord Sigrid Kaag

Geachte lezer,

Voor u ligt een programma gebaseerd op de urgentie van dit moment. Meer dan ooit voelen wij de noodzaak onze leefomgeving te beschermen tegen de verwoestende effecten van de opwarming van de aarde. Meer dan ooit voelen wij de noodzaak om de groeiende kloof tussen arm en rijk, tussen diegenen met kansen en diegenen zonder kansen te dichten.

De oplossingen die wij aandragen zijn geworteld in een lange politieke traditie. Want D66 is niet alleen een pragmatische, maar ook een sociaalliberale partij. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen alleen vrij kunnen zijn als de overheid gelijke kansen schept voor iedereen.

Dat betekent dat wij genoeg huizen willen bouwen om voor iedereen een passende en betaalbare plek te kunnen bieden. Wij willen dat leraren, verpleegkundigen, agenten en al die anderen die werk doen voor de samenleving kunnen wonen in de wijk waar ze werken. Wij willen dat uw wijk groener wordt, met schone lucht en schoon water voor iedereen. Wij willen dat uw kinderen naar een school gaan waar ze met passie en aandacht worden voorbereid op de wereld zoals die is. Wij willen dat uw kinderen aanspraak kunnen maken op huiswerkbegeleiding, sport, kunst en muziek – ook als u dat zelf niet kunt betalen. En wij willen meer wijkagenten, zodat u zich veilig voelt in de buurt.

Wat u niet in dit verkiezingsprogramma zal teruglezen, maar wel van ons mag verwachten, is dat we radicaal denken verbinden aan gematigd handelen. Wij willen de vrijheden van het moderne Nederland uitbreiden voor zoveel mogelijk mensen, maar geven ons rekenschap van het feit dat wat voor de een waarde is kan botsen met de belangen van de ander. Wij vinden daarom kracht in het compromis.

Er staat veel op spel. Wilt u dat Roermond meedoet in de strijd tegen de opwarming van de aarde? Wilt u dat het onderwijs zo goed wordt dat alle mensen tot hun recht kunnen komen? Wilt u nieuwe politiek, die omkijkt naar anderen en verder kijkt naar morgen? Dan heeft u het juiste programma opengeslagen.

D66 heeft u nodig. Daarom vragen wij uw vertrouwen.

Hartelijke groet en veel leesplezier,

Sigrid Kaag

1. Inleiding

De titel 'Kansenmakers. Vandaag en morgen.' geeft aan hoe D66 Roermond tegen de toekomst aankijkt. Zoals altijd positief en realistisch! Er is veel bereikt. We willen nog veel meer voor elkaar krijgen. Het is tenslotte de uiteindelijke doelstelling van goede politiek om het leven van mensen steeds net iets beter helpen maken. We zijn trots op wat we al hebben kunnen doen. We kunnen niet wachten om de volgende stappen te zetten en al die kansen aan te pakken die voor ons liggen. Dit programma geeft een beeld waar we in de komende periode mee aan de slag willen gaan.

In dit programma zijn veel praktische punten te vinden. Wat ook van belang blijft is vanuit welke uitgangspunten D66 Roermond aan het werk is. Het eigen, algemene D66 gedachtengoed, onze eigen identiteit. Op landelijk niveau worden onze drijfveren weergegeven in de 'vijf richtingwijzers':

- Vertrouw op de eigen kracht van mensen
- Streef naar een harmonieuze en duurzame samenleving
- Denk en handel internationaal
- Koester de grondrechten en gedeelde waarden
- Beloon prestatie en deel de welvaart

Deze uitgangspunten zijn geen dogma's. Ze geven wel de achtergrond van waaruit we onze afwegingen en keuzes maken. In de wetenschap dat we te maken hebben met een veel-partijen stelsel en een ingewikkelde samenleving. En dat we op lokaal niveau praktische keuzes moeten maken, zoveel mogelijk in samenspraak met de bewoners van onze stad.

Zo gaan we met elkaar op zoek gaan naar nieuwe kansen, voor iedereen. En willen daar vervolgens heel direct en concreet vorm aan geven. De afgelopen periode moest, noodgedwongen, nog veel tijd, geld en energie besteed worden aan herstel en consolidatie. De uitdaging is om het vertrouwen en optimisme in de gemeenteraad en het bestuur van de stad te versterken. Er is zoveel ruimte voor verbetering als we elkaar de ruimte maar gunnen om onze passies te (her)ontdekken, onze talenten steeds verder te ontwikkelen en onze weerbaarheid te vergroten. Kortom: een nieuw begin.

D66 is optimistisch. Roermond is een sterke stad met een historie om trots op te zijn. Het is onze taak dit voort te zetten. Om nieuwe oplossingen in kaart te durven brengen. Om te fantaseren en te dromen over onze toekomstige gemeente. Om in beweging te komen om die te realiseren. Om kansen te creëren en kansen te pakken. Vandaag en morgen. Ook de komende periode zet D66 zich in voor een sterk Roermond. Roermond heeft een sterk D66 nodig!

Namens team D66 Roermond

Lijsttrekker Michael Kalthoff

2. Kansengelijkheid: Een gelijke kans voor iedereen in Roermond

Kansengelijkheid is niet vanzelfsprekend. Er zijn gelukkig steeds meer mensen met een goede opleiding, leven langer en zeggen gelukkig te zijn. Toch zijn er ook nog heel veel inwoners die niet goed meekomen. Een belangrijke reden is dat de verdeling van kansen scheefloopt. Startposities zijn ongelijk, vanwege afkomst of verschillen in talenten, passies en weerbaarheid. Ze worden verder scheefgetrokken door maatschappelijke trends als globalisering, digitalisering en flexibilisering. D66 Roermond wil zich dan ook richten op verbetering van kansengelijkheid op terreinen als onderwijs, wonen, zorg en werk. Niet alle scheidslijnen kunnen ongedaan worden gemaakt. Zeker niet op gemeentelijk niveau. Wel kunnen we ons inzetten om drempels weg te nemen, veel meer aandacht te geven aan de vele vormen van diversiteit. Want als kansen ongelijk verdeeld zijn, verliezen individuen de kans hun leven in eigen hand te nemen en verliest de samenleving als geheel. Kansengelijkheid is wat D66 betreft dan ook niet los te zien van het streven naar het optimaal samenleven van alle inwoners van Roermond. Niet alleen door 'rekening te houden met' de verschillen en overeenkomsten die tussen individuen bestaan. Essentieel is het erkennen en respecteren daarvan. We gaan van diversiteit naar inclusie. En naar handelen en koesteren.

Wat we gaan doen

2.1. Armoede bestrijden

Een van de drijfveren van D66 is het streven naar het belonen van prestaties in samenhang met het tegelijkertijd delen van de welvaart. De gemeente ondersteunt inwoners (zeker ook kinderen) die in armoede leven. Dat ondersteunen gebeurt al op veel manieren. Er zijn veel initiatieven. En veel regelingen, die ook weer onlogische beperkingen met zich meebrengen.

D66 zoekt betere oplossingen en zoekt die niet in weer nieuwe regelingen en systemen maar vooral in het leveren van maatwerk.

2.2. Preventie bij schuldhulpbeleid

Het schuldenbeleid moet in eerste instantie gericht zijn op preventie. Door middel van voorlichting op scholen, in buurthuizen en bij maatschappelijke organisaties willen we bewustzijn creëren en hulp aanreiken om schulden te voorkomen. Door het bieden van doelgerichte hulpvormen zoals informatie over budgetten, over toeslagen en rekentools.

2.3. Toeslagenaffaire

Gezinnen die getroffen zijn door de toeslagenaffaire worden door de gemeente volledig ondersteund totdat de door het Rijk toegezegde tegemoetkomingen worden gerealiseerd. De getroffen personen hebben alle recht op een nieuwe kans op een beter bestaan.

2.4. Voorkomen herhaling

Investeer in begeleiding, juist in de periode dat de eerste (financiële) nood gelenigd is. Goed met geld (en andere middelen) omgaan kan moeilijk zijn. Er zijn oneindig veel verleidingen waar weerstand aan geboden moet worden. Verandering van oude gewoonten is geen eenvoudige opgave.

2.5. Betrokkenheid

Mensen in een isolement laten (een veel voorkomende reactie op armoede) is geen oplossing. D66 zet in op het betrekken van ook deze doelgroep bij de samenleving, bijvoorbeeld via cultuur, sport of vrijwilligerswerk.

2.6. Bijzondere momenten

De oorzaak van armoede ligt vaak bij het zich voordoen van bijzondere gebeurtenissen. In privé-situaties, bij werk-situaties of algemene ontwikkelingen (bijvoorbeeld energie-armoede). Op die momenten is het effectief extra alert te zijn op het herkennen van signalen van armoede en schuldenproblematiek.

2.7. Coördineren aanbod

De gemeente brengt bestaande initiatieven op dit gebied in kaart (inclusief die van de gemeente zelf), maakt ze breder bekend en stimuleert partijen de 'best practices' te delen en in praktijk te brengen. Op die manier wordt bevorderd dat vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd en maatschappelijk middenveld en vrijwilligers op dit gebied worden ondersteund.

2.8. Geletterdheid bevorderen

Er is sprake van geletterdheid als iemand taal, rekenen en digitale vaardigheden in voldoende mate heeft ontwikkeld om in de maatschappij van vandaag de weg te kunnen vinden. Het besef dat voor een groot deel van de samenleving (zowel jong als oud, en ongeacht – culturele – achtergrond) dit nog een brug te ver is, wordt inmiddels wel onderkend. De beste oplossingen zijn

nog niet gevonden. Des te meer reden om de bestaande alternatieven krachtig te blijven voortzetten. En om open te staan voor nieuwe ontwikkelingen en experimenten.

2.9. Centrale rol bibliotheek Bibliorura

Aan onze bibliotheek Bibliorura blijft een prominente rol toebedeeld (en deze wordt zo mogelijk uitgebreid). We maken ons sterk voor behoud EN doorontwikkeling van de functie van de bibliotheek in onze samenleving. Bijvoorbeeld in de vorm van cursussen om de digitale vaardigheden te vergroten.

2.10. Toegankelijke taal

We onderzoeken de mogelijkheden om gemeente / overheid toegankelijker te maken door begrijpelijker taalgebruik. Ook andere manieren van communiceren en informeren komen daarbij aan de orde.

2.11. Betere leesbaarheid gemeentelijke stukken

D66 wil meer transparantie over de keuzes die de gemeente maakt door de leesbaarheid van de gemeentelijke stukken, waaronder de gemeentebegroting en jaarrekening, te vergroten.

2.12. Nederlandse taal

Eerste voorwaarde voor het deelnemen aan onze maatschappij is het kunnen hanteren van de Nederlandse taal. Daarom zet D66 in op het zo snel mogelijk starten met het leren spreken en schrijven van de Nederlandse taal.

2.13. Drempels wegnemen bij inburgering

De gemeente spant zich actief in om drempels die een snelle inburgering in de weg staan weg te nemen. Vanzelfsprekend betekent dat ook dat de gemeente voortvarend doorgaat met uitvoering geven aan de nieuwe Inburgeringswet.

2.14. LHBTI+

Roermond is een Regenbooggemeente. Toch is het voor LHBTI+ inwoners nog niet altijd mogelijk om zichzelf te kunnen zijn in het openbaar (bijvoorbeeld hand in hand lopen). Daarom is het voor het veiligheidsgevoel van onze inwoners belangrijk dat er expliciete aandacht blijft bestaan voor de emancipatie van de samenleving rondom LHBTI+.

2.15. Gemeentelijke formulieren

Op gemeentelijke formulieren wordt nog steeds nodeloos vaak om het benoemen van een geslacht gevraagd. Voor een deel van onze inwoners kan dit onprettig of zelfs pijnlijk zijn. Daarom halen we dit daar waar mogelijk weg en werken we verder aan genderneutrale en inclusieve gemeentelijke communicatie.

2.16. Islamitische begraafplaats

We gaan in overleg met de Roermondse moskeebesturen om de behoefte aan en mogelijkheden voor een islamitische begraafplaats te onderzoeken.

2.17. Huisvesting nieuwkomers en arbeidsmigranten

De gemeente Roermond neemt haar verantwoordelijkheid als het gaat om het huisvesten van vluchtelingen. We komen onze taakstelling rondom de huisvesting van statushouders ruimhartig na en we zijn tijdens periodes met veel vluchtelingenstromen solidair door ruimte te maken voor noodopvang. En we huisvesten arbeidsmigranten op een humane manier.

2.18. Diversiteit en gemeentelijke organisatie

We streven ernaar om op afzienbare termijn de invulling van de gemeentelijke organisatie een reële afspiegeling van de Roermondse bevolkingssamenstelling te laten zijn en dus de organisatie diverser en inclusiever te maken.

3. Duurzaamheid: Op weg naar klimaatkoploper van Limburg

Roermond kan gezonder, groener en duurzamer. Duurzaamheid is voor D66 niet alleen het terugdringen van CO₂-uitstoot of het versterken van groen. Het streven naar duurzaamheid is een grondhouding, in alles wat we doen. Roermond moet een gezonde, groene, prettige omgeving bieden om te leven, te werken en te verblijven. Duurzaam betekent volgens D66 klimaatneutraal, klimaatbestendig, biodivers en circulair.

We constateren dat al veel inwoners zich daarvoor willen inzetten. Ook zijn er tal van bedrijven die niet slechts groei als doel hebben, maar ook hun bijdrage leveren aan maatschappij en milieu, door bijvoorbeeld grondstoffen te herwinnen uit afval.

Op de korte termijn streven we naar energieneutraal: evenveel duurzame energie opwekken als we gebruiken, zonder CO₂ te produceren.

D66 wil dat niet alleen voor ons, maar ook voor de kleinkinderen van onze kleinkinderen. De belangen van komende generaties zijn de stip op de horizon waar de keuzes die we nu maken op zijn gericht.

Wat we gaan doen

3.1. Schone energie

We gaan naar een toekomst zonder aardgas. D66 wil alle wijken aardgasvrij maken. We betrekken wijkbewoners actief bij het maken van warmteplannen en we leveren indien nodig en mogelijk maatwerk. Voor een vervanging van aardgas kijken we zo breed mogelijk. Zo onderzoeken we de mogelijkheden van waterstof als energiedrager, zoals aquathermie en geothermie.

3.2. Energiebesparing woningen

In woningen is vaak 80% van de energie nodig voor verwarming. Isolatie van vloer, gevel en dak kan dit met twee-derde verminderen. Samen met andere partijen bevordert de gemeente dat onafhankelijke adviseurs de huiseigenaren advies geven over de mogelijkheden tot energiebesparing en duurzaamheid. Zo mogelijk ook adviezen over andere mogelijkheden tot verbetering van duurzaamheid, zoals afkoppeling van hemelwater. D66 wil dat de gemeente andere instrumenten gaat verkennen om energiebesparingen te stimuleren.

3.3. Woningcorporaties

De afspraken met de woningcorporaties houden in dat de woningen in hun bezit gemiddeld energielabel B behalen. D66 wil afspraken maken om snel verder te gaan met energie besparen. Niet-professionele verhuurders worden aangespoord om te verduurzamen. Bijvoorbeeld door de aanschaf van zonnepanelen te financieren door de huurprijs te verhogen. Gelijktijdig wordt reductie in energielasten toegepast zodat de woonlasten voor de huurder gelijk blijven. We maken prestatieafspraken met woningcorporaties om alle geschikte daken van corporatiewoningen te benutten voor zonnepanelen.

3.4. Energieverbruik kantoren

In 2013 is landelijk afgesproken dat kantoorgebouwen vanaf 2023 minimaal label C moeten hebben. De gemeente is dan verantwoordelijk voor de handhaving. D66 verwacht dan ook dat de gemeente hier nu een actieve rol in neemt.

3.5. Eigen energie opwekken

Steeds meer Roermondse bewoners wekken duurzaam eigen energie met zonnecellen. Voor bewoners zonder eigen dak kunnen door de gemeente met andere partijen samenbracht worden om gezamenlijke daken van een winkelcentrum of sporthal met zonnecellen uit te rusten. Uiteraard zorgen we er voor dat alle geschikte daken van gemeentelijke gebouwen worden gebruikt voor

eigen energie. We ondersteunen initiatieven van bewoners gericht op duurzaamheid, zoals zonne- en windcoöperaties.

3.6. Circulaire economie verder ontwikkelen

D66 vindt dat de gemeente meer initiatief kan nemen door bijvoorbeeld in overleg met grote bedrijven en instellingen te bezien op welke manier we gezamenlijk circulair en duurzaam verder kunnen gaan. Daartoe wil D66 dat de gemeente duurzaam gaat inkopen door bij aanbestedingen sociale- en milieu- indicatoren mee te wegen. Ook kunnen minimumeisen worden gesteld in het verlenen van een vergunning of een subsidie.

3.7. Huishoudelijk afval

Steeds meer afval kan worden gescheiden en nuttig herwonnen. Daarom wil D66 dat de gemeente een studie start hoe de hoeveelheid restafval kan worden verminderd. Daarnaast wil D66 het principe dat “de vervuiler betaalt” toepassen. Met andere woorden het verlagen van het vastrecht en invoeren van een flexibele prijs, zodat het loont om afval te scheiden.

3.8. Afvalreductie

Nog beter dan een circulaire afvalstroom is géén afvalstroom. Daarom wil D66 dat in Roermond standaard geen ongeadresseerd drukwerk wordt bezorgd, tenzij er een “ja-ja-sticker” is aangebracht bij een brievenbus.

3.9. Afval

Afval is niet alleen optisch hinderlijk. Het is ook een symbool van het niet goed omgaan met onze leefomgeving. D66 zet in op het opruimen van afval maar vooral om het voorkomen daarvan. Daarnaast wordt actief tegen veroorzakers van zwerfafval en afvaldumpingen opgetreden.

3.10. Pakketbezorging

Grote en kleine pakketten kunnen beter met fietskoeriers of kleine elektrische voertuigen rondgebracht worden of door de bundeling van bezorging via centrale afgiftepunten per wijk. De mogelijkheden tot het verder stimuleren worden onderzocht.

3.11. Andere beleidsplannen en duurzaamheid

Bij alle nieuwe beleidsplannen zal extra aandacht aan duurzaamheid worden besteed. Bijvoorbeeld bij evenementenbeleid, ook retail- en horecabeleid is winst te maken bij bevordering van duurzaamheid. Uiteraard in overleg met betrokken partners.

3.12. Meer bomen

Door een gemeentebrede inventarisatie te maken van plaatsen waar het meest kansrijk meer groen kan worden toegevoegd wordt voorkomen dat telkens besluitvorming moet plaatsvinden op individuele locaties. Dit leidt tot versnelling van de vergroening van de gemeente.

3.13. Groen in de stad

Grote parkeerterreinen worden steeds kaler en geven steeds vaker hittestress. D66 wil, daar waar mogelijk, dicht asfalt vervangen door halfopen klinkers, waartussen regenwater weg kan zakken. Voor D66 is de aanplant van bomen op het Wilhelminaplein een serieuze optie.

Bomen vormen de airco in een stad: ze zorgen voor schaduw, verkoeling door verdamping, vangen fijnstof en andere luchtverontreiniging en zorgen voor zuurstof. D66 wil meer bomen en ander groen in het centrum en in de wijken. In het centrum vooral geveltuinen en daktuinen.

3.14. Waterregulering

Na enkele droge zomers hebben we afgelopen jaar een hoogwater-situatie meegemaakt. Met het veranderende klimaat zullen we tegen zowel droogte als natheid voorbereid moeten zijn. Hiervoor worden maatregelen als het afkoppelen van regenwater of aanleggen van wadi's (voorziening voor buffers en infiltratie) gestimuleerd.

3.15. Prettige leefomgeving

Een prettige leefomgeving heeft een positieve invloed op zowel de mentale als fysieke gezondheid. Zeker bij nieuwe grootschalige woningbouw wil D66 parkeerplaatsen clusteren om meer ruimte te maken voor groen en meer aandacht voor biodiversiteit (uitbreiden van het nieuwe bermenbeleid). Zo wordt de openbare ruimte omgetoverd tot een aangename plek om te verblijven en te ontmoeten.

We onderzoeken met buurtbewoners de mogelijkheden van een 'tuintstraat'. Bij een tuintstraat wordt gestreefd naar het maximaal vergroenen van de straat door de bestaande verhardingen te vervangen door onder meer plantvakken, bomen, kruiden- en moestuintjes, grasperkjes en klimplanten. De tuintstraat bevordert eveneens de sociale interactie en het buitenleven in een straat.

3.16. Educatie

Duurzaamheid begint al bij de jeugd. Daarom stimuleert D66 de aanleg van groen rondom scholen en educatie hierover. De tiny forests zijn hiervan een goed voorbeeld van, net als een moestuin die diverse scholen hebben. D66 wil dat de omgeving van scholen schoon, gezond en inspirerend is; dat de gemeente met de scholen in gesprek gaat over mogelijke invullingen. Denk aan schone lucht in de gebouwen, ruimte voor kinderen om zich breed te ontwikkelen en een groen en gezond schoolplein.

3.17. Natuur

Roermond ligt midden tussen zeer diverse soorten natuur. De steeds schonere Maas verbindt 50 natuurgebieden, zoals Isabellegriend, Ooldergriend, Stadsweide, en de Asseltse Plassen. De Swalm is een snelstromend en daardoor uniek riviertje van de Duitse grens tot de monding in de Maas. Langs de grens ligt, aan beide kanten van de grens, een ketting van natuurgebieden. De

Roer is de schoonste rivier van zowel Nederland als Nordrhein-Westfalen, met 40 soorten libellen en 40 soorten vis zoals zalm en forel.

Die rijke natuur biedt veel mogelijkheden voor duurzaam toerisme, van Nationaal Park de Meinweg tot aan de Maasplassen. Duurzaam toerisme krijgt dan ook meer aandacht en prioriteit bij de verdere plannen en inrichting van de openbare ruimte.

3.18. Schone lucht

Schone lucht is gezonde lucht, voor mens en milieu. Met het op initiatief van D66 aangenomen motie Schone Lucht Akkoord, heeft de gemeente een stap genomen. Dit kan worden geconcretiseerd door o.a. een milieuzone in te voeren in de bebouwde kom (incl. vervuilende brommers/scooters), door laden/lossen zonder uitstoot (lokaal veel overlast) en door de onderzijde van de emissie-range als uitgangspunt te nemen bij vergunningen. Ook wil D66 de luchtkwaliteit monitoren met behulp van meetstations. En zorgt de gemeente voor een goed laadnetwerk voor elektrische voertuigen, bij elk nieuw parkeerterrein is tenminste 30% voorzien van een laadpaal.

3.19. Houtstook

Houtstook kan leiden tot schadelijke stoffen in de lucht en tot klachten van omwonenden. We werken aan goede voorlichting om op een verantwoorde manier hout te stoken. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden tot ontmoediging.

3.20. Groene daken

Alle platte daken in Roermond groter dan 50 m² worden geïnventariseerd op de geschiktheid om van deze daken groene daken te maken. Groene daken houden meer water vast en kunnen daarmee wateroverlast bij felle regenbuien helpen voorkomen. Bij de aanleg van groene daken wordt ook altijd gekeken naar de combinatie met aanleg van zonnepanelen.

3.21. Biodiversiteit

Wereldwijd staat de biodiversiteit onder druk. In Roermond kunnen we daar aandacht aan besteden en bewustwording bevorderen. Dat kan doorwerken bij het (al dan niet) tot stand komen van bestemmingsplannen maar ook bij reguliere onderhoud van bermen.

3.22. Kleine accenten

Duurzaamheid gaat niet alleen over 'grote gebaren'. Essentieel is de verandering van de eigen gewoonten. De gemeente kan het goede voorbeeld geven door bij gemeentelijke activiteiten vegetarisch eten als norm te nemen.

3.23. Hoogwater

Bij een klimaatadaptieve gemeente hoort een verstandige omgang met de Maas, Roer en Swalm. In 2021 zijn we weer eens op de verantwoordelijkheid gewezen die hoort bij onze ligging en de gevolgen van klimaatverandering. We doen in samenwerking met partners alles om ernstige

scenario's rondom hoogwater voortaan te voorkomen. Daarbij hebben we respect voor de natuur en ruimte voor de rivier. D66 wil nog in 2022 een plan van aanpak hoogwaterbestrijding laten opstellen.

4. Cultuur: de verbindende factor voor iedereen

In een goed functionerende samenleving zijn mensen in staat om op een goede manier met elkaar om te gaan. In een samenleving die voortdurend verandert, is die ‘goede manier van met elkaar omgaan’ geen vast gegeven. Cultuur is bij uitstek de omgeving waar – al dan niet bewust – aandacht is voor de vraag hoe je je tot de ander verhoudt. Zowel bij de actieve als de passieve cultuurbeoefenaar. Het is dan ook niet voor niets dat de afgelopen jaren in Roermond sterk is ingezet op het versterken van de cultuursector. Daardoor kunnen nu vervolgstappen gezet worden tot versterking en uitbreiding. En vooral een laagdrempelige en brede toegankelijkheid.

Wat we gaan doen

4.1. Cultuur, tijd voor een volgende stap

In de afgelopen jaren is vooral gewerkt aan de ‘cultuur-basis’ in Roermond. Denk aan herinrichting Cuypershuis, ECI Herstart en de Revitalisatie theater Oranjerie. Het is nu tijd voor de vervolgstap. Rode draad daarbij is inzet op vergroten van de toegankelijkheid / laagdrempelig maken, meer activiteiten in wijken en kernen en meer ruimte voor hedendaagse vormen (denk aan jongeren en urban).

4.2. Ruimte voor “nieuw”

In Roermond is er op cultureel gebied veel kwaliteit, in initiatief en passie. Zowel actief als passief. Dat is een prachtig uitgangspunt. Cultuur draagt immers bij aan het welzijn en de gezondheid van burgers en de kwaliteit van de leefomgeving. Het culturele vliegwiel heeft echter een zetje nodig om goed op gang te komen. Dat betekent ook kansen bieden aan makers, aandacht voor nieuwe ideeën van verenigingen, (culturele) ondernemers en talent.

4.3. Roermond cultuurstad

Roermond heeft alle ingrediënten om een identiteit als cultuurstad te ontwikkelen. Wat nodig is, is de wil om keuzes te maken en een duidelijk cultureel profiel te kiezen. De ‘scharnierfunctie’ van Roermond tussen Zuid- en Noord-Limburg kan daarmee vorm krijgen. Het helpt Roermond in brede zin: sociaal, economisch, voorzieningen voor inwoners, etc.

4.4. Cultureel erfgoed

Aan historisch of architectonisch bijzondere gebouwen en beschermde stadsgezichten ontleen we mede onze identiteit. Erfgoed (inclusief archeologie) draagt bij aan een gemeenschappelijke identiteit en brengt begrip voor verschillen en overeenkomsten in onze achtergronden en historie. Bovendien is een historische stad een unieke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Voor inwoners en bezoekers. Erfgoed verdient daarom een meer prominente plaats te krijgen bij de keuzes die voor de inrichting van de stad worden gemaakt. Ons uitgangspunt is dat het aanzien en behoud van het unieke, kenmerkende karakter van onze historische stad (in binnenstad, wijken én kernen) prioriteit verdient.

Daarbij staan wij wel open voor maatwerk met innovatieve methoden om duurzame energie op te wekken en te besparen voor zover dit niet ten koste gaat van erfgoed. Behoud van historisch materiaal en het beeldbepalende aanzicht staat voorop. Deze waarden bepalen voor een groot deel de aantrekkelijkheid van de historische Roermondse binnenstad en van haar omliggende monumenten.

4.5. Archeoroute Limburg

De historie van de stad – inclusief die van wijken en kernen – verdient het om meer zichtbaar te worden gemaakt. D66 ijvert zich om nog meer punten toe te voegen aan de Archeoroute Limburg.

4.6. Kleine monumenten

De ‘grote monumenten’ zijn wel in beeld. Speciale aandacht is nodig voor de kleinere monumenten (bijvoorbeeld putbeelden). Zij geven extra kleur aan de stad, dragen sterk bij aan ‘de beleving’. Voor veel inwoners maken juist deze kleine monumenten het verschil tussen ‘huis’ en ‘thuis’.

4.7. Kunst in de openbare ruimte

Roermond kent op zich een behoorlijk aantal kunstwerken in de openbare ruimte. Deze zijn echter als regel bescheiden, zowel van thema als maat. D66 wil de mogelijkheden onderzoeken om met kunst in de openbare ruimte ‘statements’ en/of ‘landmarks’ neer te zetten. Onderzocht moet worden of het mogelijk is om bij (grotere) projecten een percentage van de bouwsom toe te wijzen aan het door middel van kunstuitingen vormgeven van de openbare ruimte.

4.8. Bereikbaarheid

Cultuur moet kansen geven aan de makers en zich beter richten op mensen die van huis uit in aanraking komen met cultuur. Meer aandacht voor 'cultuur in de wijk' en meer 'verleiden cultuur te consumeren' zijn mogelijkheden daartoe. Cultuur moet voor iedereen toegankelijk blijven, ook voor inwoners die wat minder te besteden hebben of minder mobiel zijn.

4.9. Structurele aanpak monumenten

Tot nu toe is de inzet van gemeentelijke middelen (Euro's en uren) bijna geheel gebaseerd op de uitvoering van projecten. Met andere woorden, voor ieder (wat groter) project moet steeds opnieuw een financiering worden gevonden. Om van het erfgoed echt een 'Roermonds unique sellingpoint' te maken is een meer structurele aanpak nodig, inclusief structureel beschikbare middelen.

4.10. Het gaat niet om cultuur alleen

Zoals aangegeven, cultuur heeft een belangrijke maatschappelijke functie. De positieve bijeffecten zijn er nadrukkelijk ook. Te denken is aan invulling van ouderenzorg, ondersteuning van onderwijs, beter verblijfsklimaat, aantrekkelijkheid van de stad voor bezoekers, nieuwe inwoners, vestigingsklimaat voor bedrijven.

4.11. Combinatie met ander bezoek

Publiek dat Roermond bezoekt om bijvoorbeeld te winkelen of zakelijk, wordt wat D66 betreft actiever verleid om ook de culturele en historische plekken van onze stad te ontdekken. Zo blijven ze langer en komen ze terug.

4.12. Evenementen

We zijn trots en zuinig op het bruisende karakter van Roermond als evenementengemeente. We laten meer locaties – ook in de kernen en wijken – meeprofitieren van de cultuur-evenementen, door naast de bekende locaties in te zetten op spreiding door de hele gemeente.

5. Een economie die is gericht op de lange termijn en die eerlijk verdeelt

D66 vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Voor ons zijn ondernemende mensen een basis voor een open en levendige maatschappij. Wij hebben vertrouwen in de vindingrijkheid die de ruimte tot ondernemen bij mensen los kan maken. We willen dat het voor bedrijven en instellingen aantrekkelijk is om zich in de gemeente te vestigen en dat ondernemers er kunnen starten en groeien. Een gunstig vestigings- en ondernemersklimaat hangt met veel beleidsterreinen samen: met aantrekkelijke en veilige winkelstraten, een breed aanbod van cultuur en horeca, opgeleide werknemers, goede bereikbaarheid en een mooie en groene omgeving. D66 ziet kansen voor een bruisende binnenstad én aandacht voor wijkeconomie. De rol van de lokale overheid is daarin voor D66 onmisbaar. Als de overheid duidelijke kaders schept, ontstaat er ruimte voor ondernemers. Door ondernemers kansen te bieden, zorgen zij er bijvoorbeeld voor dat er voldoende werkgelegenheid is zodat iedereen de mogelijkheid heeft om bij te dragen aan de samenleving. Op elk van deze terreinen werkt D66 aan verbetering.

Wat we gaan doen

5.1. Ruimte om te ondernemen

D66 wil dat de gemeente ruimte geeft aan particulier initiatief en ondernemerschap. D66 wil iedereen voor handel en bedrijvigheid stimuleren en belonen. De regels om te starten of uit te breiden, gaan we eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar maken. Startende en duurzame ondernemers krijgen van ons extra steun door begeleiding of doordat de gemeente optreedt als “launching customer”.

5.2. Meer ruimte door minder regels

D66 wil meer ruimte door minder regels. Vaak kan een meldingsplicht in plaats van vergunningsplicht volstaan. D66 wil experimenteren met regelluwe zones. D66 wil ook dat de

ondernemers of initiatiefnemers bij de gemeente één aanspreekpersoon hebben, voor alle relevante afdelingen en die de actuele status kan inzien. Voor periodiek terugkerende evenementen wordt de vergunningsplicht veranderd in een meldingsplicht.

5.3. Track & Trace

We maken gemeentelijke procedures voor ondernemers eenvoudiger en overzichtelijker door een digitaal volgsysteem ('track & trace') voor aanvragen bij de gemeente in te voeren. Het is immers belangrijk dat de ondernemer altijd weet wie de aanvraag behandelt en hoe er met de behandelaar contact kan worden opgenomen.

5.4. Omgevingswet

De nieuwe omgevingswet is volgens D66 een uitgelezen mogelijkheid om het regelbestand tegen het licht te houden en te actualiseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het stellen van kaders voor kleine evenementen, waardoor deze geen vergunning nodig hebben maar met een melding kunnen volstaan. Welstandsnota's zijn niet altijd nodig, denk aan achteraf gelegen bedrijventerreinen. Ook kunnen regelluwe terreinen worden aangewezen, bijvoorbeeld om daar meer experimentele ontwikkelingen mogelijk te maken (bijvoorbeeld het voormalige Philipsterrein). De komst van de Omgevingswet biedt daarbij een uitgelezen mogelijkheid om het hele regelbestand tegen het licht te houden.

5.5. Openingstijden en blurring

D66 heeft zich er altijd hard voor gemaakt dat winkeliers en horecaondernemers de vrijheid hebben om zelf hun openingstijden te bepalen. D66 ziet functievermenging ('blurring') als een kans om mensen naar winkelstraten en culturele instellingen te trekken, zolang er geen sprake is van oneerlijke concurrentie.

5.6. Aantrekkelijke winkel- en uitgaansgebieden

D66 wil dat de gemeente regie als het gaat om de gebieden waar winkels en horeca zich kunnen vestigen. En dat winkelgebieden een passend standplaatsenbeleid hebben. De gemeente kan er op die manier voor zorgen dat er aantrekkelijke winkel- en uitgaansgebieden ontstaat. Dat is in het belang van inwoners, maar uiteraard ook van ondernemers. D66 wil leegstand oplossen door flexibel om te gaan met bestemmingen en waar nodig te saneren.

5.7. Ruimte voor innovatie

Innovatie is belangrijk. De wereld om ons heen verandert voortdurend, en wij doen dat (soms ongemerkt) ook. D66 stimuleert innovatie, want we willen dat ook onze kinderen het weer beter krijgen dan wij. Innovatie wordt meegenomen in aanbestedingstrajecten.

5.8. Kennis-driehoek

D66 wil dat de gemeente onderwijsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties samenbrengt en stimuleert om samen en vanuit hun respectievelijke achtergronden innovaties te ontwikkelen voor maatschappelijke uitdagingen (de zogenaamde 'kennis driehoek' of 'triple helix').

5.9. Gemeente koopt duurzaam in

D66 wil dat de gemeente 100% duurzaam inkoopt. Circulaire inkoop zou minimaal 10% moeten gaan bedragen. D66 wil dat hulpmiddelen zoals de milieu-kosten-indicator standaard worden gebruikt in het inkoopproces om een sneeuwbal effect te stimuleren. Ook wil D66 de circulaire ladder toepassen: eerst de vraag "hebben we het product echt nodig?" Bij bezit zorgen we voor goed onderhoud. We repareren producten als ze kapot zijn. Herbestemmen als repareren niet kan, recyclen als herbestemmen niet kan.

5.10. Eerlijke kans op werk voor iedereen

Iedereen draagt op zijn eigen manier en naar eigen vermogen bij aan onze gemeente. D66 wil ervoor zorgen dat iedereen ook daadwerkelijk kansen hiervoor krijgt. Werk is belangrijk. Werk biedt mensen de kans zich te ontplooiën, leidt tot zelfredzaamheid en draagt bij aan geluk. Voor mensen die structureel weinig kansen krijgen, gaan we een stap verder, door hen te helpen om de baan te vinden die bij hen past.

5.11. Grensgebieden

D66 wil dat gemeenten, met name in de grensgebieden, beter samenwerken om vraag en aanbod van werknemers te matchen, bijvoorbeeld door het versterken van de bestaande grensinformatiepunten (GIP) en servicepunt grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling (SGA).

5.12. Stage- en leerwerkplaatsen

D66 wil voldoende stage- en leerwerkplaatsen voor jongeren, arbeidsgehandicapten en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We gaan hierover eerst in gesprek met werkgevers. Mensen met een beroep waar steeds minder vraag naar is, moeten een kans krijgen om een ander vak te leren.

5.13. Bijstandsuitkering en opleiding

D66 wil dat mensen met een bijstandsuitkering de kans krijgen om een opleiding te volgen of een onderneming op te zetten, zonder dat dit direct invloed heeft op de hoogte van de uitkering. D66 wil de participatiewet zo invullen dat inwoners in een uitkeringssituatie de ruimte krijgen om zichzelf te ontwikkelen. Inwoners mogen naast hun bijstand ook een bedrag aan bijverdiensten houden. Zo stimuleren we ontwikkeling en dragen we bij aan eigenwaarde. D66 blijft de mogelijkheden onderzoeken om een 'werkbonus' te verstrekken.

5.14. De gemeentelijke regeldruk verminderen

We hebben de afgelopen decennia de regelgeving zo ingewikkeld gemaakt dat er onwerkbare situaties zijn ontstaan, die ook nog verder dreigen te escaleren. Het is dan ook een noodzaak de regeldruk te verminderen. Er is nog 'laaghangend fruit', maar we zullen ook serieuze discussies moeten gaan voeren hoe we nieuwe combinaties kunnen vinden van rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en begrijpelijke & hanteerbare regelgeving.

6. Ruimte en wonen

Over een redelijke woonruimte kunnen beschikken is een elementaire behoefte. Het huidige tekort aan woningen is de komende periode een belangrijk vraagstuk. Een woning staat ook in een omgeving. De inrichting van die ruimte is om vele redenen eveneens van groot belang. Die bepaalt in grote mate hoe goed we ons in het dagelijks leven voelen, beïnvloedt onze sociale ontmoetingen, ons gevoel van veiligheid. De ruimtelijke inrichting bepaalt mede hoe we ons verplaatsen, hoe we kunnen bewegen of sporten. Of we een evenwicht voelen met de omgeving, met de natuur.

D66 wil, in samenspraak met de Roermondse samenleving, bekijken welke accenten er gelegd moeten worden, worden gelegd, welke waarden worden gekoesterd (denk aan vergroening, kindvriendelijk, levensloopbestendig, etc.) en waar ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen. Het liefst voordat alles is vastgelegd in de nieuwe structuren van de Omgevingswet. Uitdaging daarbij is niet enkel snelle oplossingen te zoeken voor vragen van vandaag. De meerwaarde wordt gevonden in het meewegen van echte lange-termijn doelstellingen (meerdere generaties overstijgend). De eenmaal door de mens vormgegeven omgeving is immers meestal voor heel lange tijd bepalend (denk bijvoorbeeld aan de loop van de spoorlijn door Roermond).

Wat we gaan doen

6.1. Wooncrisis

In Nederland is sprake van een wooncrisis, waardoor sommige mensen lastig aan een woning komen. Soms staan, bijvoorbeeld in het geval van starters, hun levens hierdoor 'stil'. Eén van de oplossingen is het bouwen van meer huizen, daarom wil D66 dat Roermond in het hoge tempo van de laatste jaren doorbouwt zodat gelijke kansen geboden worden voor iedereen op de woningmarkt.

6.2. Omgevingsvisie

De op te stellen Omgevingsvisie van Roermond zal mede gebaseerd zijn op de Groenvisie en de Duurzaamheidsvisie. D66 wil bij het uitwerken de buurgemeenten, ook die in Duitsland, betrekken.

6.3. Inbreiding / uitbreiding

Hoewel de druk op het realiseren van extra woningen groot is kiest D66 er toch voor om woningbouw in eerste instantie te concentreren op inbreidingslocaties. Te denken valt aan het transformeren van winkels en kantoren en het gebruik van braakliggende terreinen.

6.4. Gemengde en diverse wijken

D66 wil in de hele gemeente werken aan gemengde en diverse wijken en zodoende segregatie tegengaan. We zoeken naar een evenwicht tussen diverse klassen van koopwoningen en van soorten huurwoningen. D66 is er voorstander van nieuwbouwwijken te bouwen volgens het 30-30-40-principe: 30% sociale huur, 30% middenhuur en 40% koopwoningen in hoog en laag segment. Ook grote woningen en kleine woningen horen een passende mix te kennen. D66 wil ook dat woonruimten voor specifieke doelgroepen als onder andere starters, éénpersoonshuishoudens, daklozen, asielzoekers of arbeidsmigranten meer plek moeten krijgen in de woningbouwplannen.

6.5. Middenhuur

Middenhuur is een aantrekkelijke optie voor starters en senioren. D66 maakt werk van meer middenhuur. Dat doen we door afspraken te maken met woningcorporaties en op specifieke locaties heel duidelijke privaat- en publiekrechtelijke afspraken te maken met investeerders en ontwikkelaars voor appartementen in de vrije sector.

6.6. Wijkcentra

Het wijkcentrum is een centrale plek in de wijk, die de wijk ook karakter geeft. Voor D66 is het belangrijk om deze centra vitaal te maken en te houden.

6.7. Zelfbewoningsplicht

We laten onderzoeken op welke wijze het beginsel van zelfbewoningsplicht ingevoerd kan worden.

6.8. Eigen, individuele planontwikkeling

D66 maakt meer ruimte voor alternatieve en experimentele woningbouw en daarmee ook ruimte voor nieuwe woonvormen.

6.9. Starters

Starters hebben het onevenredig zwaar op de woningmarkt. D66 onderzoekt mogelijkheden voor een moderne variant van Premie D-woningen, specifiek gericht op starters (waarmee starters met financiële hulp van de gemeente makkelijker een woning kunnen kopen). We houden de startersleningen daarbij in stand.

6.10. Woningcorporaties

De behoefte aan meer woningen is groot. Zeker in die categorieën van woningen waar de woningbouwcorporaties een rol in kunnen spelen. D66 geeft prioriteit aan woningbouwplannen in nauwe samenwerking met deze partijen.

7. Onderwijskansen voor iedereen

Gelijke kansen voor iedereen. Goed onderwijs is de motor van persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing. Het is eveneens de beste fundering voor een goed functioneren van de samenleving. Alle inwoners verdienen een goede start en de mogelijkheid om op iedere leeftijd bij- of om te scholen. Om hun talenten te ontdekken, passies te ontwikkelen en weerbaarheid te vergroten.

Wat we gaan doen

7.1. Onderwijs is niet alleen 'school'

Een school kan niet aan alle kinderen en jongeren alles bieden wat voor een kind of jongere bijdraagt aan ontwikkeling van talent, ontdekken van passie of vergroten van weerbaarheid. De school kan wel een verbinding leggen met andere organisaties, zoals sport, cultuur, verenigingen, techniek, wetenschap, ondernemerschap, etc. D66 wil het onderwijs niet opzadelen met steeds 'nieuwe taken en aandachtsgebieden'. D66 wil wel, in samenspraak met het onderwijs, goede samenwerkingscombinaties maken met andere organisaties om een rijker aanbod aan kinderen en jongeren mogelijk te maken.

7.2. Onderwijshuisvesting

Onderwijs is voor D66 altijd een belangrijk onderwerp. Bij goed, hedendaags onderwijs is huisvesting van het onderwijs belangrijk. Dit is een belangrijke gemeentelijke taak. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs dat de afgelopen periode tot stand is gekomen is dan ook een belangrijke stap in de goede richting. Onze inzet is om de uitvoering minimaal in de nu gegeven planning te realiseren en zo mogelijk te versnellen.

7.3. Onderwijs, onderdeel van de samenleving

Ook een schoolgebouw kan meer zijn dan een fysieke plaats waar les wordt gegeven. Zowel sociaal als economisch is meerwaarde mogelijk is. Een gymzaal kan na schooltijd een sporthal

zijn. Wijkgebouwen en scholen zijn te combineren. Scholen in elkaars nabijheid kunnen gezamenlijk studiezalen openen, al dan niet gecombineerd met een dependance van de bibliotheek. Stageplekken dichtbij door ruimte te creëren voor kleine, innovatieve bedrijven in de nabijheid van een campus. D66 wil verder werken aan de realisatie van een MBO-campus in Roermond, waardoor de aantrekkelijkheid van de Mbo-opleidingen in Roermond verder versterkt wordt.

7.4. Vroegtijdige schoolverlaters

Om tal van redenen stoppen jongeren te vroeg met het volgen van onderwijs. Met alle risico's van dien voor de jongere zelf en voor de maatschappij. Ondanks de programma's die lopen is het effect nog beperkt. D66 wil extra aandacht voor deze groep en daarbij meer inzetten op een directe en persoonlijke benadering en minder op grootschalige projectmatige aanpak.

7.5. Voorschoolse educatie

Het belang van voorschoolse educatie wordt steeds meer onderkend. De organisatie daarvan en de (financiële) regelingen zijn nodeloos ingewikkeld en inmiddels achterhaald. Streven moet zijn om daar – voor zover dat voor een gemeente mogelijk is – verbetering in te bereiken.

7.6. Vernieuwend onderwijs

Vorm en inhoud van het onderwijs zijn geen gemeentelijke taak. Wel is het zo dat in Roermond volop initiatieven zijn genomen op het gebied van innovatief en vernieuwend onderwijs. D66 pleit ervoor als gemeente dergelijke ontwikkelingen te blijven stimuleren en ondersteunen.

7.7. Hoger onderwijs

Een hartenwens van Roermond is het (terug)krijgen van hoger onderwijs, wetende dat het een ingewikkelde opgave zal zijn. Inmiddels zijn er wel diverse ontwikkelingen gaande die een vestiging (dependance of samenwerkingsvorm) van een instelling voor hoger onderwijs dichtbij brengen. Deze acquisitie zal op volle kracht moeten worden voortgezet.

7.8. Studentenstad

Wel of niet meer hoger onderwijs, Roermond kan aan jongeren (lerend of studerend) meer faciliteiten bieden en zodoende voor hen een meer aantrekkelijke woonplaats worden. Dat werkt door naar huisvesting, cultuur, sport, stages en baantjes. Ook faciliteiten als studieruimte buitenshuis beschikbaar maken is een goed middel om leren en studeren aantrekkelijk en succesvol te maken. Een studentenservicepunt is hierbij een aanwinst.

8. Gezond Roermond met spelen, bewegen en sporten

Spelen, bewegen en sporten zijn onontbeerlijk voor ieders gezondheid. Als voldoende Roermondse daar individueel voldoende aandacht aan besteden, heeft dat ook een positief effect op onze totale gemeenschap. Nog niet voor iedereen is het al een gewoonte zelf actief aan gezondheid te werken. D66 zet sterk in op het stimuleren van bewegelijkheid.

Wat we gaan doen

8.1. Sportaccommodaties

De sportaccommodaties in Roermond zijn veelal verouderd. Vernieuwing of modernisering is nodig. Daarbij moet wel gekeken worden naar de mogelijkheid om tot slimmere oplossingen te komen. Het combineren van openbare accommodaties en sportfaciliteiten voor het onderwijs biedt zeker mogelijkheden.

Los van binnensport-faciliteiten streeft D66 naar meer mogelijkheden voor buitensport, bijvoorbeeld door een daarvoor geschikte inrichting van de openbare ruimte.

8.2. Sport en bewegen in de openbare ruimte

Spelen, bewegen en sporten gebeuren georganiseerd en ongeorganiseerd. Het georganiseerde verband, waarin vrijwilligers het mogelijk maken dat er in verenigingsverband aan gezondheid wordt gewerkt, is voor iedereen waardevol.

D66 ziet echter ook een verandering: er is steeds vaker de behoefte of zelfs de enige praktische mogelijkheid om buiten verenigingsverband te sporten en actief te bewegen. Alleen of met anderen en op een tijdstip dat het het beste uitkomt. D66 wil actief inspelen op inspeelt door zones hiervoor geschikt te maken. Gamification (het gebruiken van spel- en speeltechnieken om gedrag op een positieve wijze te beïnvloeden) kan helpen om op een speelse manier beweging te stimuleren – denk hierbij aan de belijning van een atletiekbaan in een park. Bij herinrichting van de

openbare ruimte en nieuwbouw is aandacht voor een omgeving die uitnodigt tot bewegen (bv door goede voetpaden, verlichting, calisthenics, etc.).

8.3. Bewegen en spelen

D66 opteert voor – goed onderhouden – paden om te fietsen of te wandelen. Voor skeeler- en ruiterspaden. Voor skateplekken, basketbalpleintjes. En vooral voor voldoende parken en parkjes waarin op volop gespeeld en verbleven kan worden. D66 wil de mogelijkheden verkennen om, in samenspraak met buurtbewoners, straten tijdelijk af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer, bijvoorbeeld op woensdagmiddag.

8.4. Iedereen

Voor iedereen is voldoende (dagelijks) beweging van belang. Daarvoor zijn faciliteiten alleen niet voldoende. Stimuleren en promoten, gebruik maken van mogelijkheden die zich kunnen voordoen bij onderhoud, herinrichting of aanleg nieuwe locaties. Mogelijkheden om spelen, bewegen, sporten en actieve mobiliteit een betere plaats te geven. Een plaats die recht doet aan het belang daarvan. Ook financieel dient sport voor elke inwoner toegankelijk te zijn.

8.5. Doelgroepen

D66 erkent dat er geen ‘gemiddelde Roermondenaar’ bestaat. Zeker ook bij spelen, bewegen en sporten zal er zo veel mogelijk aandacht moeten worden gegeven aan de verscheidenheid aan inwoners. Zodat zoveel mogelijk mensen ieder naar eigen mogelijkheden kunnen deelnemen.

8.6. Gezonde jeugd

Basisscholen sluiten zich, met steun van de provincie en de gemeente, aan bij De Gezonde Basisschool van de toekomst, om het belang van gezond eten en voldoende bewegen en sporten het klaslokaal in te brengen. Ook wordt actief onderwijs ondersteund (“Zitten is het nieuwe roken”). D66 gaat het gesprek aan met onderwijsinstellingen over de mogelijkheden (denk aan staand of in buitenlessen) en legt verbindingen met sportorganisaties. Daarmee willen we vanaf groep 1 tot en met de laatste klas van de middelbare school meer ruimte en bewustwording voor beweging en sport op school.

8.7. Actief blijven voorlichten

D66 vindt voortzetting en waar mogelijk verbetering van voorlichting over de negatieve effecten van roken, verkeerde voeding, alcohol en andere drugs een noodzakelijkheid.

8.8. Faciliteren

Sport wordt door sportverenigingen in de regel op diverse niveaus aangeboden en zowel competitief als meer recreatief georganiseerd voor leden. D66 is voorstander van het faciliteren van de georganiseerde sport. Vrijwilligers zijn voor deze verenigingen onmisbaar. D66 wil dat de gemeente dit erkent en vrijwilligers op gepaste wijze ondersteunt. D66 wil ook dat vertegenwoordigers van de ongeorganiseerde sport betrokken worden bij het opzetten van lokaal

sportbeleid. Ook wordt synergie gezocht tussen bijvoorbeeld sportaccommodaties en welzijnsinstellingen en scholen.

8.9. Rookvrije samenleving

D66 ondersteunt de ambitie van een rookvrije generatie. D66 wil dat alle terrassen, sportaccommodaties en alle openbaar toegankelijke speeltuinen rookvrij worden.

8.10. Park & Bike

Roermond wordt veel bezocht per auto. D66 wil door een Park & Bike locaties langs de toegangswegen stimuleren dat de laatste 2 tot 3 km actief wordt afgelegd. Dit stimuleert beweging en draagt ook bij aan het verminderen van de parkeerdruk.

8.11. Wandelaars: toeristische doelgroep

Langs de Roer in Duitsland is een wandel- / fietspad de Ruhrfahrradweg, langs grote stukken aangelegd: D66 wil dit pad doortrekken van de Duitse grens door de stad en Voorstad tot de monding in de Maas. Dit zal veel extra wandelaars trekken. Hetzelfde geldt voor de Swalm. We willen de kansen benutten meer fiets- en wandelroutes te ontwikkelen.

8.12. Mountainbikers

D66 wil samen met de buurgemeenten in Nederland en Duitsland en samen met MTB-verenigingen mountainbikeroutes ontwikkelen. Dit biedt de mogelijkheid kwetsbare natuurgebieden te beschermen.

9. Een Roermond dat veilig is én veiliger voelt

Veiligheid is de basisvoorwaarde voor een open samenleving. De gemeente heeft een belangrijke taak (het gevoel van) veiligheid te verbeteren. Objectief gemeten daalt de criminaliteit, de veiligheidsbeleving is daarentegen niet toegenomen.

Voor D66 is de algemene lijn: voorkomen waar het kan, handhaving waar nodig.

Een preventieve aanpak kan immers niet altijd voorkomen dat er iets misgaat. In die gevallen komt handhaving in beeld.

Wat we gaan doen

9.1. Schone en goed onderhouden openbare ruimte

Een gemeente met schone straten, zonder kapot straatmeubilair en met werkende straatlantaarns kent minder criminaliteit en overlast. D66 vindt het de taak van de gemeente om de openbare ruimte goed op orde te houden. Verbetering van het meldpunt en kortere reactietijd bij meldingen is nodig.

9.2. Onveilige plekken in kaart brengen

D66 wil dat er een grondige scan wordt uitgevoerd van plekken in Roermond die onveilig zijn of als onveilig worden ervaren. Voor de meest onveilige plekken wordt, samen met de inwoners, naar blijvende oplossingen gezocht om de veiligheid / het veiligheidsgevoel te verbeteren.

9.3. Reguleren softdrugs

D66 is voor het reguleren van wietteelt en uiteindelijk legalisering van softdrugs. Ons doel hiermee is de gezondheidsrisico's van drugsgebruik te verminderen en de overlast, criminaliteit en veiligheidsrisico's die gepaard gaan met illegale wietteelt te beperken. Regulering gaat wat D66 betreft samen met goede voorlichting en voldoende toezicht. Om verplaatsing van problemen te voorkomen, pleit D66 voor intensieve afstemming met buurgemeenten, ook die over de grens.

9.4. Gedegen en toekomstbestendig coffeeshopbeleid

D66 is voorstander van een lokaal softdrugsbeleid: de gemeente bepaalt zelf hoeveel coffeeshops er in de gemeente zijn, of er een minimale afstand moet zijn tussen een coffeeshop en instellingen als bijvoorbeeld scholen en of het ingezetenen criterium wordt gehandhaafd. De rol van de gemeenteraad hoort daarbij maximaal te zijn. D66 wil op een zo kort mogelijke termijn – maar rekening houdend met de ontwikkelingen die op dit onderwerp in de landelijke politiek spelen – een gedegen en toekomstbestendig coffeeshopbeleid. Dit beleid moet uitkomst bieden voor de huidige ervaren overlast maar eveneens een oplossing zijn die niet enkel problemen verplaatst.

9.5. BOA's

Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) hebben een belangrijke rol in het handhaven van gemeentelijk beleid. Het onderscheid tussen politie en BOA's moet echter blijven, omdat de lat ten aanzien van gebruik van geweld (het geweldsmonopolie) hoog moet blijven liggen. BOA's worden niet bewapend. BOA's die in gevaarlijke situaties komen krijgen bescherming van de politie

10. Een zorgzaam Roermond: maatwerk en keuzevrijheid

De slogan die D66 landelijk gebruikt is: “Laat iedereen vrij, maar niemand vallen”. Dat is ook het uitgangspunt voor D66 Roermond. Er is vrijheid nodig om je te ontwikkelen, om een plaats te vinden in de samenleving. Een plaats die je past, waar je je talenten en passies inzet voor een goede toekomst. We stellen vast dat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is. D66 wil juist op lokaal niveau, dicht bij onze inwoners, telkens de beste oplossing vinden voor die inwoners die extra ondersteuning nodig hebben. D66 streeft naar een meer samenhangende aanpak voor het sociaal domein, waarbij we vanuit de inwoner en niet vanuit de bestaande structuren denken.

Wat we gaan doen

10.1. Eigen regie

Personen en gezinnen die zorg of ondersteuning nodig hebben, houden regie over hun situatie en het oplossen van problemen. Ze hebben één aanspreekpunt en kunnen bij de inzet van betaalde oplossingen kiezen voor de zorgaanbieder die het best bij hen past.

10.2. Daadwerkelijke effecten staan centraal

D66 wil dat de gemeente, als belangrijkste opdrachtgever in het sociaal domein, stuurt op maatschappelijk effect: wat levert het concreet op? Niet aantallen en activiteiten, maar daadwerkelijke effecten op de gezondheid en het welzijn van inwoners staan centraal en de financiering wordt daarop gebaseerd.

10.3. Positieve gezondheid

Positieve gezondheid is de rode draad. Gezondheid wordt nog te veel gezien als een vraag naar ‘wat mankeert je?’ D66 staat voor een aanpak met meer aandacht voor betekenisvol leven, onder welke omstandigheden dan ook.

10.4. Ontschotten in denken en doen

Inwoners hebben er last van dat te vaak hun vragen in stukjes worden opgeknipt. De reacties en antwoorden van de gemeente zijn dan niet meer eenduidig. De gemeente werkt nog steeds volgens de eigen indeling in beleidsterrein. D66 sloopt de muren tussen die afdelingen en ontwikkelt integraal, multidisciplinair en interdisciplinair beleid, waarbij altijd de problematiek en de belevingswereld van de inwoner centraal staat. Dus niet alleen als gemeenten gezamenlijk de inkoop doen, ook de zorgaanbieders integraal met elkaar laten werken.

10.5. Oorzaken aanpakken

Ook bij de inschakeling van begeleiders of hulpverleners komt het voor dat er van veel kanten aandacht wordt gegeven met te weinig coördinatie van die acties. Of met wel veel aandacht voor de symptomen en weinig voor de oorzaken. D66 wil integraal indiceren, waarbij de hulpverlening vroegtijdig en met de juiste experts om het gezin heen gaat staan. Allemaal in het belang van het doorbreken van intergenerationele patronen. D66 wil dat deskundigen aan het begin bij elkaar komen, sturen op de totaal-regie en vooral de financieringsstromen ontschotten.

10.6. Sociale cohesie in wijken

We zien dat corona gevolgen heeft voor de sociale cohesie in de wijken. D66 zet graag in op monitoring van deze sociale cohesie, de aanpak van eenzaamheid en de toegankelijkheid van wijk- en buurthuizen. Wijkregie wordt hier goed op ingericht. Samenwerking met wijkpartners is essentieel.

10.7. Onveilige thuissituatie

Het opgroeien in een onveilige thuissituatie is een van de grootste maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan. Statistisch zitten in iedere schoolklas minimaal twee kinderen waarbij thuis dermate grote problemen (geweld, armoede, GGZ) zijn, dat er hulp en interventies nodig zijn. Deze kinderen hebben de juiste hulp nodig, gericht op de oorzaak en niet op de symptomen

11. Verkeer en actieve mobiliteit

De binnenstad is tot nu toe steeds aangepast aan het autoverkeer. Maar er wonen steeds meer mensen op een klein oppervlak. Daarom kiest D66 in plaats van de auto voor actieve mobiliteit en in plaats van een autoparkeerplaats vaker voor groen.

De verbrandingsmotoren produceren niet alleen lawaai maar ook CO₂, stikstofoxides en fijnstof, waarvan we de schadelijke effecten kennen. Daarom wil D66 deze buiten de woonbuurten houden.

Elke verplaatsing begint met lopen. Daarna kiest men het volgende vervoersmiddel. In die keten heeft een auto in de stad steeds vaker een langere reistijd dan de fiets, zeker in Roermond. Een fiets gaat van deur tot deur, goedkoop, zonder uitlaatgassen, beweging is gezond en op de plek van een auto kun je 10 fietsen stallen. D66 streeft naar optimalisatie van de infrastructuur voor actieve mobiliteit.

Wat we gaan doen

11.1. De fiets

De drukte in de bebouwde openbare ruimte neemt nog steeds fors toe. D66 zet zich in om verplaatsingen per fiets zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

11.2. Gratis fietsenstallingen

D66 maakt zich sterk voor behoud en waar mogelijk uitbreiding van gratis fietsparkeren.

11.3. 30 km zones en fietsstraten

Er zijn in de gemeente Roermond nog steeds woongebieden die formeel 30 km gebied zijn, maar waar de inrichting nog niet volgens de regels voor 30 KM is. D66 wil dit de komende periode systematisch aanpakken. Ook wil D66 onderzoeken of wegen kunnen worden ingericht als

fietsstraat, waarbij auto's te gast zijn. Zo bevorderen we de verkeersveiligheid en stimuleren we lopen en fietsen. Laten we beginnen in de omgeving van scholen.

11.4. Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties

Na een gemeentebrede inventarisatie naar plaatsen waar onoverzichtelijke en / of gevaarlijk verkeerssituaties voorkomen wordt een planning gemaakt om deze in hoog tempo aan te pakken en te verbeteren, zodat het verkeer veiliger wordt voor alle gebruikers.

11.5. Elektrische fietsen

Dankzij de elektrische fiets is woon-werkverkeer nu tot 15 km enkele reis goed mogelijk. Voor recreatie wordt al gauw gerekend met afstanden tot 40 km. Ook in Duitsland groeit de verkoop van e-bikes snel en zien we hier steeds vaker Duitse gasten. Daarom wil D66 voor eigen burgers en de gasten meer laadpalen en snelfietsroutes van Venlo via Roermond naar Sittard en Weert. Ook wil D66 aansluiten op de fietsverbinding Groote Peel - Mönchengladbach. Daarbij wordt het NS-station aangehaakt.

11.6. Deelauto's en deelfietsen

D66 wil onderzoeken hoe we deelauto's en deelfietsen bevorderen in combinatie met de gemeentelijke parkeergarages.

11.7. Parkeernormen bij nieuwe projecten

Zeker bij nieuwbouwprojecten kunnen parkeernormen worden aangepast aan meer gebruik van deelauto's. De bespaarde ruimte kan beter worden benut voor bijvoorbeeld groen of sport en spel. Steeds meer projectontwikkelaars bieden in plaats van parkeerplaatsen een abonnement aan op een deelauto met gereserveerde parkeerplaats. D66 wil dit soort ontwikkelingen bevorderen en faciliteren. Nieuwbouwwijken worden aangesloten op het OV-net, OV-locaties krijgen voldoende fietsenstallingen.

11.8. Spoorverbindingen

D66 zet zich in voor betere spoorverbindingen, zowel de elektrificatie en dubbelspoor naar Nijmegen als betere spoorverbindingen met bijvoorbeeld Mönchengladbach. Het tracé van de IJzeren Rijn is hierbij geen optie. Ook neemt Roermond actief deel aan de regionale lobby voor rechtstreekse internationale verbindingen naar Aken (via Heerlen) en naar Luik (via Maastricht).

12. Bestuur en samenleving

D66 zet zich in voor een gemeente die zich inzet voor alle inwoners en alle andere betrokkenen. Die hen zoveel mogelijk ruimte geeft zelf hun eigen leven, sociale verbanden en activiteiten vorm te geven. D66 wil een gemeentelijke organisatie en bestuur die midden in de samenleving staan. Die in gesprek gaat met mensen, organisaties, betrokkenen en andere belanghebbenden en met hen samenwerkt. Zonder daarbij de eigen, democratisch gelegitimeerde, rol uit het oog te verliezen.

D66 onderkent dat dit een veeleisende ambitie is. Niet alleen aan de kant van politiek, bestuur en organisatie, ook aan de kant van alle andere betrokkenen. Er zijn nog geen kant-en-klare recepten. D66 belooft zich ervoor in te zetten dat zo transparant mogelijk en zo toegankelijk mogelijk te werk wordt gegaan en dat er open wordt gestaan en ruimte wordt gegeven aan iedereen in onze samenleving.

Wat we gaan doen

12.1. Informatiedoolhof

We leven in een informatietijdperk. Dat maakt het erg lastig voor inwoners en andere partners van de gemeente om goed informatie uit te wisselen. Wat speelt er, wat is al beschikbaar, welke keuzes zijn er al? Wat mag / kan er wel en wat niet? Waar heb ik recht op (en hoe kan ik me daar dan op beroepen)? Veel mensen die met de gemeente te maken hebben herkennen deze vragen wel. Belangrijk aandachtspunt voor de komende periode moet zijn hoe we hier verbetering in brengen. Daar heeft iedere inwoner profijt van. En het rendement voor veel initiatieven en van veel 'producten' die de gemeente kent kan hoger worden.

12.2. Voor en met de Roermondse samenleving

De gemeente is er voor haar inwoners en voor iedereen die een rol wil spelen in de Roermondse gemeenschap. D66 wil dat iedereen kan rekenen op een goede dienstverlening van de gemeente. D66 staat voor een servicegerichte overheid, die bij haar dienstverlening zoveel mogelijk rekening houdt met de wensen, vragen en noden van degenen die haar benaderen of van haar afhankelijk zijn.

12.3. Voor en met de Roermondse samenleving

D66 vindt directe democratie en moderne vormen van inspraak en/of participatie een belangrijke aanvulling op de representatieve democratie. D66 vindt het belangrijk dat iedereen kan inspreken en participeren, niet alleen hoogopgeleide of mondige inwoners. D66 wil het behoud van het, op ons initiatief tot stand gekomen, 'Kindervragenuur'.

12.4. Experimenteren met democratische vernieuwing

D66 is voorstander van experimenten met vormen van burgerparticipatie en andere bij deze tijd passende vormen van democratie. Denk aan een burgerplatform een burgertop en / of een adviesraad.

12.5. Inwoners worden serieus genomen bij inspraak

D66 wil dat inwoners bij inspraak en / of participatie serieus worden genomen. Zo komt er meer ruimte voor de wensen en bezwaren van inwoners.

12.6. Verwachtingenmanagement

D66 wil dat de gemeente vooraf duidelijk aangeeft welke invloed inspraak en / of participatie kan hebben. En achteraf uitlegt waarom welke suggesties wel of niet zijn overgenomen.

12.7. Lokaal referendum

D66 is voorstander van een lokaal referendum (zowel raadplegend als raadgevend) in Roermond. Het is één van de mogelijkheden vorm te geven aan enerzijds toegankelijkheid en transparantie en aan de andere kant aan betrokkenheid van de samenleving bij bestuur en besluitvorming.

12.8. Informele klachtenbehandeling aanmoedigen

D66 wil dat de gemeente Roermond er altijd naar streeft om conflicten op te lossen zonder juridische procedure. D66 moedigt de inzet van informele klachtenbehandeling, zoals mediation en buurtbemiddeling aan.

12.9. Meer ruimte wijkbewoners besteding budget wijk

D66 wil dat wijkbewoners meer te zeggen krijgen over waar het budget voor hun wijk aan wordt besteed. Door gebruik te maken van buurtbijeenkomsten en online inspraakmogelijkheden, kunnen veel wijkbewoners worden bereikt.

12.10. Vrijwilligers

Vrijwilligers zetten zich vaak met hart en ziel in en zijn van onschatbare waarde. Toch wil D66 niet dat zij beroepskrachten verdringen. In de eerste plaats omdat mensen die in de sector werken hierdoor hun baan verliezen, maar in de tweede plaats ook omdat de continuïteit van een instelling daardoor worden bedreigd. Ook omdat van vrijwilligers niet hetzelfde kan worden gevraagd als van beroepskrachten. Aandachtspunt is dat het evenwicht tussen beroepskrachten en vrijwilligers niet verloren gaat.

12.11. Goede en laagdrempelige informatie

D66 wil dat algemene informatie en inspraakmomenten- en procedures goed te vinden zijn op de gemeentelijke website en dat inwoners fysiek, telefonisch en digitaal een afspraak kunnen maken.

12.12. Goede en heldere informatie vanuit college, heldere taakverdeling raad en college

D66 wil dat het college de raad goed informeert. Anderzijds zal de raad zich meer moeten concentreren op de hoofdlijnen.

12.13. Sterkere onafhankelijke journalistiek

Journalisten brengen de lokale politiek naar onze inwoners. Ze maken daarmee onze democratie krachtig. D66 wil de lokale journalistiek versterken, zonder dat de onafhankelijke positie van journalisten hierdoor wordt aangetast, bijvoorbeeld door een goede, open en regelmatige werkrelatie met de pers te onderhouden.

12.14. Bescherming van de democratische rechtsstaat

De democratische rechtsstaat beschermt de vrijheid, welzijn en welvaart van ons allemaal. Ook de gemeente draagt als lokale overheid verantwoordelijkheid voor het beschermen van de democratische rechtsstaat. De gemeente moet een actieve rol spelen bij het tegengaan van de ondermijning van de rechtsstaat, onder meer ten gevolge van discriminatie, radicalisering, rechts- of links extremisme, populisme, gebrek aan integriteit of criminaliteit. D66 is er zich van bewust dat daarbij wel altijd nadrukkelijk rekening moet worden gehouden met de rechten van individuen en groepen. Bescherming van privacy is net zo goed een onderdeel van de bescherming van de rechtsstaat.

12.15. Discriminatie is onacceptabel

De bestrijding van discriminatie vraagt nog steeds om een actief beleid. Ook in de eigen gemeentelijke organisatie. De aanpak van de gemeente moet veel verder gaan dan de enkele strafrechtelijke kant van de zaak. Met de diversiteit van de Roermondse bevolking kan veel actiever en nadrukkelijker worden omgegaan. De komende jaren zal het fundament moeten worden gelegd voor de inclusieve samenleving. Gewerkt moet worden aan een samenleving

waarin talenten en passies belangrijker zijn dan welke achtergrond dan ook en personen dienovereenkomstig de kansen krijgen die ze verdienen.

12.16. Mensenrechten zijn ook het fundament onder de Roermondse samenleving

D66 verbiedt geen ideeën, maar vindt ook dat de Rechten van de Mens gerespecteerd dienen te worden. Voor D66 zijn mensenrechten universeel: ze gelden voor iedereen, altijd en overal.

Bescherming van mensenrechten, of het nu om de vrijheid van meningsuiting, bescherming van LHBTI+-rechten of kinderrechten gaat, D66 vindt dat ook de lokale overheid een actieve rol heeft in het faciliteren en beschermen van de mensenrechten van ieder individu.

Die rol kan zich niet beperken tot het enkel 'zenden' van de boodschap dat deze rechten gelden. Waar mogelijk moeten we in gesprek gaan en / of blijven met al diegenen die een beroep op deze rechten moeten doen én diegenen die, bewust of onbewust, mensenrechten onvoldoende serieus nemen.

12.17. Privacy

D66 wil dat bij veiligheidsmaatregelen altijd rekening wordt gehouden met de invloed die deze maatregelen hebben op de privacy van inwoners en bezoekers. Het aantasten van privacy (of het risico daarop) vraagt iedere keer om een zorgvuldige en transparante afwegingen.

Onze samenleving digitaliseert steeds meer. Daarom wordt digitale veiligheid steeds belangrijker. De privacy en (digitale) veiligheid van Roermondse inwoners moet maximaal worden beschermd. D66 pleit voor het instellen van een 'ethische commissie' die verplicht advies uitbrengt bij toepassing van data gedreven werken en gebruik algoritmes.

D66 blijft terughoudend bij het inzetten van cameratoezicht en preventief fouilleren.

13. Goed bestuur

Om nieuwe kansen te kunnen maken en vervolgens te realiseren is verbetering van ‘het bestuur’ noodzakelijk. Alleen dan is verbetering van efficiency en slagvaardigheid mogelijk.

Het gaat dan om de verhoudingen tussen gemeenteraad, college en organisatie. Voor alle drie zijn er daarbij uitdagingen. De basis moet altijd zijn: respect voor elkaar (juist ook als je het met iemand hartgrondig oneens bent) en goede omgangsvormen. Het respecteren van procedures is een begin. Het hanteren van redelijke fatsoensnormen, binnen en buiten de formele communicatie, moeten we van elkaar kunnen verwachten.

Wat we gaan doen

13.1. Gemeenteraad

De gemeenteraad blijft ‘het hoogste orgaan’. Zij zal zich voor een goed functioneren moeten concentreren op volksvertegenwoordiging, stellen van kaders en controleren van het college. D66 vindt dat een goede weg gevonden moet worden om betrokkenheid, inspraak participatie en (mede)verantwoordelijkheid van inwoners daar goed bij in te passen. Daartoe organiseren we meer activiteiten waarbij de gemeenteraad buiten het stadhuis met andere partijen samenkomt, bijvoorbeeld door werkbezoeken.

13.2. Moderniseren van Raad- en commissiestelsel

In veel gemeenten wordt inmiddels gewerkt met meer moderne processen die tot de raadsbesluiten leiden. Dat kan ten goede komen aan de betrokkenheid van burgers, informatievoorziening van raadsleden en een betere uitwisseling van standpunten tussen raadsleden en tussen raad en college. Wat D66 betreft is het aan te bevelen ook in Roermond te bezien of een modernisering vorm kan krijgen.

13.3. College

Het college is ondergeschikt aan de Raad. Zij vormt echter ook het 'dagelijks bestuur'. D66 vindt dat het college duidelijker het gesprek moet aangaan met de Raad over hetgeen er gebeurt en wat wel en wat niet realiseerbaar is. D66 stelt voor dat meer gewerkt wordt met 'scenario's', dus het aan de Raad op hoofdlijnen voorleggen van diverse mogelijkheden (inclusief de keuze voor bijbehorende middelen, zoals menskracht en geld). Op die manier kan de Raad in een veel eerder stadium betrokken zijn bij de te maken keuzes.

13.4. Organisatie

Met betrekking tot de organisatie geldt dat al enige tijd geleden een traject van een omvangrijke en ingrijpende organisatieontwikkeling is ingezet. Er is tijd nodig om dat volledig tot zijn recht te laten komen. In de eerste jaren van de nieuwe bestuursperiode zal de organisatie dan ook nog niet de moderne organisatie zijn die vanzelfsprekend en op alle terreinen kan leveren wat gewenst wordt. College en Raad zullen daar ruimte aan moeten geven en accepteren en zich realiseren dat deze investering ook een en ander van hen zelf vraagt.

13.5. Een coalitieakkoord met een mix van hoofdlijnen en praktische doelstellingen

Hoofdlijnen omdat belangrijke uitgangspunten nodig zijn van waaruit de keuzes moeten worden gemaakt. Praktische doelstellingen omdat concrete doelen bereikt moeten worden.

13.6. Transparant en communicatief

Transparant bestuur moet vanzelfsprekend zijn. Alleen dan is macht ook controleerbaar, krijgt de noodzakelijke tegenmacht voldoende mogelijkheden. Beter toelichten waarom welke besluiten worden genomen is essentieel om het vertrouwen in 'de overheid' de goede kant op te helpen buigen.

13.7. Financiën en Planning & Control-cyclus

De kwantitatieve inzet van middelen (uren en euro's) is niet allesbepalend. Ideeën, energie, initiatieven, innovatief denken, creativiteit, lobby, netwerk, timing en geluk, ze spelen allemaal mee bij het behalen van resultaten. Dat neemt niet weg dat de traditionele momenten als kadernota en begroting belangrijk zijn om naar de grote lijnen te kijken en richtinggevende keuzes te maken. Net als jaarrekening en bestuursrapportages van belang zijn om voortgang en resultaten weer te geven en verantwoording af te leggen. Beide processen zijn van belang om transparant te kunnen besturen, politiek, bestuur en organisatie ieder hun eigen rol goed te kunnen laten vervullen en meer energie vrij te maken om oplossingsgericht aan de toekomst te werken. D66 wil in 2022 de opzet van de financiële voorstellen en rapportages (de 'P&C-cyclus') aan de orde stellen, zodat verbeteringen in de jaren daarna kunnen worden uitgewerkt en in praktijk gebracht.

13.8. Financieringsbronnen

D66 is voor de uitbreiding van het lokaal belastinggebied. Dat betekent dat gemeenten meer ruimte krijgen om belasting te heffen en minder afhankelijk zijn van de uitkering van het Rijk. D66 steunt de lobby richting de VNG.

14. Colofon

Dit verkiezingsprogramma is geschreven door de verkiezingsprogramma commissie van D66 Roermond en vastgesteld door de leden van D66 Roermond tijdens de Algemene Ledenvergadering van woensdag 26 januari 2022. Dit programma bevat de uitgangspunten waarop de fractie van D66 haar inzet zal baseren in de raadsperiode 2022-2026.

14.1. Eindredactie

Ferdinand Pleyte

14.2. Fotografie

Beeldbank D66

Fotostudio Carreno

Mira Arts

Mark Arts

RoerOm Energie

Mijnmelickerveld.nl

Timmermans Kantooromgeving

14.3. Contact

Secretariaat: info@d66roermond.nl

Michael Kalthoff (lijsttrekker): <https://d66.nl/roermond/mensen/michaelkalthoff/>

Voor meer informatie over D66 Roermond, zie onze website <https://d66.nl/roermond>

